

آیه نور

شرحی عرفانی بر آیه ۳۵ سوره نور

حجت الاسلام

سید محمد علی نجفی یزدی رحمته الله

سرشناسه: نجفی یزدی، سیدعلی، ۱۳۲۶ - ۱۳۷۱.
عنوان و نام پدیدآور: آیه نور (شرحی عرفانی بر آیه ۳۵ سوره نور) / سید محمدعلی نجفی یزدی؛ مقدمه،
تعلیقات و بازبینی مهدی مومنی؛ تحقیق و پژوهش و ویراستاری نرگس خاتون برزگر،
مشخصات نشر: تهران: ندای کادح، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص.

شابک: ۹-۸-۹۴۴۵۱-۶۰۰-۹۷۸-۱۸۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: قیفا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۳۲۸ - ۳۳۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴

موضوع: تفاسیر (سوره نور، آیه نور)

شناسه افزوده: مومنی، مهدی، ۱۳۶۲ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۳۱۹ ن/۵۵/۰۲ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۳۴۹۵۹

نام کتاب: آیه نور (شرحی عرفانی بر آیه ۳۵ سوره نور)

حجت الاسلام سید محمد علی نجفی یزدی (ره)

مقدمه، تعلیقات و بازبینی محتوایی: دکتر مهدی مومنی

تحقیق و پژوهش و ویراستاری: نرگس خاتون برزگر

نمونه خوانی و صفحه آرایی: معصومه صائمی

طرح جلد: صدیقه جهادی نائینی

طراحی داخلی صفحات: بهداد شریفی مطلق

آماده سازی پیش از چاپ: انجمن پژوهشی - مذهبی کادح (www.apmkadch.com)

ناشر: انتشارات ندای کادح

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹-۸-۹۴۴۵۱-۶۰۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۴

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

انجمن پژوهشی - مذهبی کادح: ۰۹۳۵۳۹۵۳۲۹۷، ۰۹۴۳۷۵۰۹۱۹۵

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب:

مقدمه	۱۵
جلسه اول	۲۳
اهمیت مجالس پایانی	۲۴
بحث توحید، نبوت و ولایت در آیه نور	۲۶
ناقص بودن معارف در دار دنیا	۲۷
امیرالمؤمنین(ع) صاحب سَمَتِ علم و سخنگوی مجالس بهشت	۲۸
آن که حالت به کند، در خدمتش جانانه باش	۳۱
الله نور السماوات و الارض	۳۲
سر ای که عرفا می گویند خدا را با چشم سر می بینند	۳۳
باستز، کس که دیدن عرفا	۳۴
گنک خواب دیده	۳۷
نور بخش از نور محسن	۳۹
تنزلات سه گانه	۳۹
شناخت اشیاء به نور رب	۴۲
العلم نقطة	۴۴
حقیقت علم، همان نور آسمانها و زمین است	۴۶
معاشرت با اهل دنیا	۴۷
در بیان حال قشریون	۴۸
جُهال تسبیح به دست و امام خمینی	۴۹
اهمیت آیات نور	۵۱
پذیرایی سه روزه	۵۲
جلسه دوم	۵۵
نور السماوات و الارض، کلمات رب است	۵۶
کتاب فضل امیرالمؤمنین(ع)	۵۷
حکمت تازه و حکمت بیات	۵۸
الله نور السماوات و الارض، اصل عالم است	۶۱

مَثَلِ نور السماوات و الارض	۶۲
علت خضوع و خشوع اولیاء خدا	۶۲
مَثَلِ نوره كمشكاة	۶۳
چرا پیغمبر خاتم(ص)، مشكات است؟	۶۴
اهمیت حفظ قشر اسلام	۶۵
نور و سایه مشكات	۶۵
اگر مشكات نبود	۶۷
وحدت رمز مشكات	۶۸
پیامبر(ص) را بر سر اهل بیت کوبیدند	۷۱
جدید سوم	۷۵
فرقان قرآن	۷۶
خدا را به خدا شناسید	۷۷
شعاع نور الله نور السماوات و الارض	۸۱
نور قلوب تقانی	۸۲
چرا از الله نور السماوات و الارض رد نمی‌شویم؟!	۸۴
المصباح فی زجاجه	۸۵
مشكات و زجاجه؛ رسول الله(ص) پیام‌رالمؤمنین(ع)	۸۶
مشكلات امیرالمؤمنین(ع)	۹۰
حکومت الهی و حکومت شیطانی	۹۲
غیبت ولی عصر(عج) به نفعتان است مومنین	۹۴
نور علی نور، نور سماوات و ارض است	۹۶
معرفت به نورانیت و فرج شخصی	۹۷
نور خدا از پشت شیشه صاف	۱۰۰
دست من گیر که پا بست توام!	۱۰۴
دریای خون	۱۰۵
جلسه چهارم	۱۰۹
نور هستی	۱۱۰

وجه الله توصیف می‌شود، نه ذات الله	۱۱۱
کمال توحید، نفی صفات از ذات است	۱۱۴
ویژگی‌های اصحاب سعیر	۱۱۵
کبر علم	۱۱۷
علم اگر بر دل زند	۱۱۹
قیوم انبیاء	۱۲۲
هیکل نور ازلی	۱۲۵
بیت الله حقیقی	۱۲۹
واسطه فیض الهی امیرالمؤمنین (ع) است.	۱۳۰
بعضاً بآیه بیک	۱۳۲
جلسه پنجم	۱۳۷
نار حایم	۱۳۸
وجود فاطمه (س) را آن شجره مبارکه است	۱۴۰
مظهر عصمت	۱۴۳
رایحه بهشت، یا چراغ هدایت	۱۴۴
مومن اعز است بر خدا	۱۴۶
اَنَا ذُو الْعَيْنَيْنِ	۱۵۰
تفاوت عالم و غیر عالم	۱۵۳
اسفار اربعه	۱۵۵
لا شرقیه و لا غربیه	۱۵۷
فقیه توحیدی	۱۵۷
سه نوع عالم	۱۶۱
تا توحید نباشد ولایت جا نمی‌افتد	۱۶۴
رُکن علی	۱۶۷
جلسه ششم	۱۷۱
زیت شفاف، نار تعلیم نمی‌خواهد	۱۷۲
ابراهیم (ع) بدون نار تعلیم رسید	۱۷۵

ظلمت فوق ظلمت	۱۷۶
گله‌مند شدن از وجه الله	۱۷۹
متاع کفر و دین بی‌مشتري نیست	۱۸۱
از وجود حقانی فعل حق صادر می‌شود	۱۸۳
اشراب دل به وسیله ایمان	۱۸۵
شجاعت و بی‌باکی	۱۸۷
قلب ابراهیم(ع)	۱۸۹
صاف‌ترین زیت	۱۹۱
در دهر جو من یکی و آن هم کافر!	۱۹۴
ماهر اسم یا مصل	۱۹۵
هائیک شبّه زینب(س)	۱۹۸
مجلسه نهم	۲۰۳
وحدت حقّه حقّه	۲۰۴
جواب مسائله	۲۰۷
هذا شیء عجاب!	۲۰۹
هستی ذو مراتب یا آئینه‌های وجود؟	۲۱۴
همه جا خانه عشق است	۲۱۸
كُلُّنَا مُحَمَّدٌ(ص)	۲۲۱
آئینه خدای نما	۲۲۸
چهار بدن مظلوم	۲۲۹
جلسه هشتم	۲۳۳
يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ	۲۳۴
هدایت ایصالی	۲۳۸
ثبوت قبل از وجود	۲۴۰
نُورٌ عَلَى نُورٍ	۲۴۴
تأسی به ولی	۲۴۵
مرکز نور	۲۵۱

رَوْحُوا أَنْفُسَكُمْ	۲۵۵
هیزم سوخته شمع ره منزل نشود	۲۵۸
حَيَاتِي خَيْرٌ لَّكُمْ وَ مَمَاتِي خَيْرٌ لَّكُمْ	۲۶۰
رَبِّ أُمْتِي	۲۶۲
غارت زده	۲۶۶
جلسه نهم	۲۶۷
مجتهد حقیقی	۲۶۸
اصلاً خدا شناخته نمی شد	۲۷۳
علی پدر خداست!	۲۷۹
مثلها، علای حق	۲۸۰
یا خیر	۲۸۴
ستاره سول الله (ص)	۲۸۶
جلسه دهم	۲۹۵
از بنده مومنم خجالت می کشم	۲۹۶
شیء مذکور در خلق یا در عالم	۲۹۹
شنونده باید عاقل باشد!	۳۰۱
امر به معروف کنید اما ملامت نکنید	۳۱۱
از خود بکاهید	۳۱۳
پادزهر	۳۱۹
ناز پرورد تنعم نبرد راه به دوست	۳۲۰
علی جان! من کمکت می کنم	۳۲۳
فهرست منابع و مآخذ	۳۲۷

مقدمه:

۱- در سالیان اخیر سطح علم در میان متصدیان علوم اسلامی، از دانشگاه تا حوزة، به شدت تنزل کرد و مدرک گرایی جای تولید علم، تعمق و فکر را در علوم اسلامی گرفت. از سوی دیگر با گسترش روز افزون دنیای ارتباطات، بازار شبهات به اصول اعتقادی و مبانی اسلام و دیگر ادیان ترویج شد و پرسش های جوانان در این امور افزایش یافت.

در این میان هر چند نیاز فوری جوانان به معنویت کاسته نشد، ولی سواد اندک و بی اطلاعی عده ای از جوانان، و در دسترس نبودن عده ای دیگر، باعث شد که رابطه آن با جوانان هر روز کمرنگ تر شود. لذا سوالات و شبهات بی پاسخ ماند و حال معنویت در زندگی شان، روز به روز بیشتر شد و اندک اندک بازار معنویت نو شده، قرائت های جدید از دین، کلیساهای خانگی، فرقه های زیر زمینی، خرافات، سحر، طلسم، جادو و... پا گرفت.

۲- در این میان عده ای از وجود این خلل معنوی استفاده کرده و شروع به تالیف و تدوین و انتشار سخنان و کتاب هایی مملو از

حکایات، خواب‌ها و کرامات عرفانی با انتساب به بعضی از نام‌های مشهور و بعضاً گمنام عارفان معاصر کردند.

این کتاب‌ها در چند امر وجه اشتراک دارند:

اولاً؛ آنکه اکثر این کتاب‌ها به نقل از عارفان بزرگواری است که هم اکنون در قید حیات نیستند و امکان تایید یا کتمان آن حکایات، خواب‌ها و کرامات از سوی آنها وجود ندارد.

ثانیاً؛ در اکثر موارد برای این مطالب هیچ منبع درخور توجهی وجود ندارد. این ترتیب که آن حکایات نه از صوت منسوبی به آن عارفان نقل شده و نه از خانواده و یا شاگردان بنامشان.

ثالثاً؛ در این کتاب مطالب یاد شده، در اکثر موارد استنادی به منابع اسلامی و عرفانی نیز ندارند.

متأسفانه این حکایات با رنگ عرفانی، در کنار وضع آشفته فرهنگی و معنوی جامعه ما، باعث شده که این کتاب‌ها با تیراژهای نجومی چاپ و منتشر شوند.

۳- اما اینگونه کتاب‌ها و اخیراً اینگونه سخنرانان که در منابر بیان می‌شود، دلیل آن نیست که عرفان اسلامی از گذشته تا کنون حرف مستند، متعالی و راه‌گشایی برای بیان نداشته باشد. بلکه کتاب‌ها و کلام عارفان مسلمان، مشحون از سخنان، اصول مبنایی و نکاتی است که هر کدام می‌تواند همچون ستاره‌ای درخشان، راه را برای طالبان حقیقت و سالکان طریق الی الله روشن کند. در نسل‌های متاخر عارفان مسلمان - یعنی در کتب و سخنان عارفانی چون: شیخ

کتاب
عرفان
در
قرن
هجری
اول
و
ثانی

شهاب الدین سهروردی، شیخ اکبر ابن عربی، داوود قیصری، عطار نیشابوری، خواجه عبدالله انصاری، حسین بن منصور حلاج، حافظ شیرازی، شیخ محمود شبستری، آخوند ملاصدرا، ملا محسن فیض کاشانی، ملا هادی سبزواری و... - این سخنان به فراخور جو حاکم بر جامعه، با زبانی تقریباً ثقیل و تمثیل وار و محتاج به تاویل و تفسیر بیار می‌شد.

اما در عصر حاضر، این عرفان ناب در بیان عارفان معاصر - یعنی بزرگانی چون آخوند ملاحسین قلی همدانی، مرحوم سید علی قاضی، شیخ جواد بصری همدانی، امام خمینی، شهید عبدالحسین دستغیب، آیت الله مستعنی نجابت شیرازی، آیت الله شاه آبادی، علامه طباطبایی و... - جنبه‌ای کاربردی گرفته و با سبقه‌ای عامیانه تر از گذشته، با رنگ و لعابی قابل درک و آمیخته با زندگی اجتماعی و با زبانی نسبتاً ساده طرح و عرضه گردیده است.

۴ - از میان عارفان معاصری که سخنانش بر پایه و از طریق صوت ضبط شده جلسات سخنرانی، به دست ما رسیده، می‌توان به آیت الحق، مرحوم سید علی نجفی یزدی - اعلی الله مقامه الشریف - از شاگردان بزرگوار علامه امینی و سید اسماعیل شفیعی - رحمه الله - علیهم اجمعین - اشاره کرد که در سال‌های نه چندان دور - یعنی در دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ - در تهران مجالس عرفانی‌اش، زبانزد عام و خاص بود.

۵ - همچون دیگر عارفان مسلمان پایه اساسی سخنان استاد سید

۱۸
 ۱۷
 ۱۶
 ۱۵
 ۱۴
 ۱۳
 ۱۲
 ۱۱
 ۱۰
 ۹
 ۸
 ۷
 ۶
 ۵
 ۴
 ۳
 ۲
 ۱

علی نجفی رحمته الله را نیز مبحث توحید تشکیل می داد. چرا که بر مبنای اصل مهمی در عرفان شیعی، اگر کسی در بحث توحید به مرتبه کمال نرسیده باشد و قدم در راه سلوک گذارد، هر لحظه امکان سقوط و هبوطش به وسیله شبهه یا وسوسه‌ای از جانب شیطان وجود دارد. چه آنکه در زندگی شیخ صنعان و بلعم باعورا شاهد این سقوط بودیم. لذا عارفان مسلمان با عنایت دقیق به این خطر عظیم برای سالک، نخست بنیان توحید را در میان شاگردانشان پایه ریزی کرده و زوایای مختلف آن را با اصل ولایت آمیخته و به جان مستمع تزریق می نمودند. این مهم توحید راهی جز طریق ولایت ندارد و هر سخنی از توحید مبنای ولایت، ره به ترکستان خواهد برد.

۶- از زمان فوت استاد نجفی تا کنون، کتاب‌های گوناگونی از ایشان توسط موسسه‌های مختلف تهیه و راهی بازار نشر گردیده است، اولین مجموعه از آنان را کتاب ارزشمند زبور اشک (در دو مجلد، به کوشش انجمن کادج) باید دانست که خوشبختانه با استقبال خوب مخاطبان روبرو شد. دیگر مجموعه‌ها عبارتند از: سیر از عشق، کامی از نام (در دو جلد، به تلاش موسسه شمس النور)، کتاب‌های جیبی مباحث استاد به کوشش آقای جولایی تهرانی و... در شبخانه در تمامی آثار یاد شده محور اصلی کتاب‌ها سخنان استاد نجفی است که از نوارهای به جا مانده از جلسات سخنرانی ایشان پیاده شده و بدون تحریف - و با اندکی تغییرات ویرایشی - بعد از استناد به کتب حدیثی و عرفانی راهی بازار نشر شده است. علت این امر را می توان

در یک دست بودن، عمیق بودن، مستند بودن، ریشه دار بودن و در یک کلام، نورانی بودن و الهی بودن سخنان استاد سید علی نجفی دانست که بدون احتیاج به تغییر در محتوا و آمیخته نمودن آن با خرافات، خواننده را جذب کرده و مفاهیم عرفان اسلامی را با بیانی ساده و دلنشین به آنان تفهیم می‌کند.

۷- یکی از مباحث به جای مانده از استاد سید علی نجفی، شرح آیه ۱۱ سوره مبارکه نور است که در دهه آخر ماه صفر سال ۱۳۶۷ شمسی در مسجد الحدی واقع شهر در تهران، شرح و تفسیر گردید. استاد همچون دیگر معابد الس سخنرانی شان، بنیان این جلسات را نیز مباحث توحیدی قرار داد. با پی‌ریزی این بنیان و توجه تام و تمام به مبحث ولایت و نبوت در کنار آن شروع به تفسیر این آیه شریفه طی ده جلسه کرد و الحق تفسیری است که این آیه به یادگار گذاشت که پس از ۲۵ سال به صورت کتاب تدوین و منتشر می‌گردد.

۸- دوستان محترم انجمن کادح، از سال ۱۳۹۰ شروع به آماده سازی این مباحث برای عرضه به علاقمندان کردند. مباحث پس از پیاده سازی جهت تحقیق و پژوهش و استناد سازی در اختیار یکی از کارشناسان محترم علوم و حدیث قرار گرفت بعد از دو سال کار استناد سازی احادیث، پژوهش و ویرایش اثر به اتمام رسید و کتاب در سال جاری جهت بازبینی نهایی در اختیار اینجانب قرار داده شد. در خصوص این کتاب به چند نکته کوتاه می‌توان اشاره کرد:

۱- با توجه به جو سیاسی اواخر دهه ۶۰ در ایران اسلامی، استاد

برای روشنگری مستمعین آن زمان، بخشی از جلسات خود را به طرح این مباحث سیاسی اختصاص داده بود که برای یک دست شدن و قابل فهم شدن مطلب برای خوانندگان کتاب در عصر حاضر، برخی از این مباحث بدون ایجاد خلل در اصل بحث، جرح و تعدیل شده است.

۲- اکثر احادیث و همچنین مباحث عرفانی تا حد امکان با عنایت به کتب معتبر، استناد سازی شده و در برخی از موارد برای فهم بیشتر، توضیحاتی به عنوان تعلیقات در پاورقی‌ها اضافه گردیده است، که در پایان آنها در پرانتز (ت) درج گردیده است.

۳- برای رعایت نکات ویراستاری و همچنین فهم صحیح مطلب، کلمات و یا جمله‌هایی به سخنان استاد اضافه شده است، که برای جداسازی این بخش‌ها از اصل کلام استاد، آنها را داخل [کروشه] قرار دادیم.

۴- اثر، چندین بار و توسط افراد مختلف بازخوانی شده است، ولی بازهم ممکن است نکته‌ای از چشم نمر خوانان ما افتاده باشد که پیشاپیش از محضر خوانندگان عذرخواهی می‌کنیم.

در پایان از دوستان عزیز و دلسوز انجمن کادح برای آماده سازی این اثر و همچنین دیگر آثار فخیم در زمینه عرفان اسلامی و تاریخ تشیع قدردانی کرده و ضمن تقدیم این اثر به روح ملکوتی استاد سید علی نجفی یزدی رحمه الله، از محضر لاهوتی امام عصر (ارواحنا له الفداء) تقاضا دارم تلاش‌های خالصانه و بدون چشم داشت و یا وابستگی

جوانان متعهد این مرز و بوم برای نشر معارف ناب نبوی و علوی را
مورد عنایت و قبول قرار دهد و نظری زجانب رحمت به همه عاشقان
نماید تا به برکت آن نگاه از مسیر حقّ اهل بیت در زندگی خارج
نشوند؛ ان شاءالله:

چه شود ز راه وفا اگر، نظری به جانب ما کنی
که به کیمیای نظر مگر، مس قلب تیره طلا کنی

اَللّٰهُمَّ مَا بَنَّا مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنْكَ

مهدی مومنی

تهران

ذره راه ۱۳۹۲

